

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Turjaška ulica 1, 1000 Ljubljana
tel.: 01 2001-176, faks: 01 4257-293, e-pošta: info@zbds-zveza.si

Kongres ZBDS 2019
Knjižnice – obvladovalke podatkov?
(25.–27. september 2019, IZUM, Maribor)

**KAKO VISOKOŠOLSKI KNJIŽNIČARJI OBVLADUJEMO IZZIVE ODPRTE
ZNANOSTI IN KAKŠNA SO PRIČAKOVANJA RAZISKOVALCEV**

**HOW SLOVENIAN ACADEMIC LIBRARIANS HANDLE THE CHALLENGES IN
OPEN SCIENCE AND WHAT ARE THE EXPECTATIONS OF RESEARCHERS**

Maja Kuhar

(Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta,
Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo)

dr. Teja Koler Povh

(Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo)

Namen prispevka je predstaviti pogled visokošolskih knjižničarjev treh javnih slovenskih univerz ter visokošolskih učiteljev in raziskovalcev dveh fakultet Univerze v Ljubljani na odprto znanost. Predstavljene so tudi naloge visokošolskih knjižničarjev kot podpornikov raziskovalcem v gibanju odprte znanosti. Raziskavo smo izvedli z metodo spletnega anketiranja, poleti 2018 med knjižničarji, zaposlenimi na treh javnih univerzah v Sloveniji, spomladi 2019 med raziskovalci UL FF in UL FGG. Odzivnost med knjižničarji je bila 50 %, med raziskovalci pa 7,25 % (UL FF) in 12 % (UL FGG). Rezultati kažejo, da se visokošolski knjižničarji premalo zavedajo nabora dejavnosti, združenih v pojmu odprta znanost. Mnogi pod tem pojmom razumejo le odprti dostop do znanstvenih objav ter raziskovalnih podatkov in metapodatkov. Raziskovalci prepoznajo nabor vseh aktivnosti znotraj odprte znanosti, nanizanih v anketnem vprašalniku. Pričakujejo podporo s strani vseh deležnikov. Anketiranje vsake od ciljnih skupin smo izvedli v petih delovnih dneh, posledično je odziv slab in vzorec majhen. V raziskavo med visokošolskimi knjižničarji so bili vključeni tudi knjižničarji, zaposleni v NUK in CTK, kjer so zadolžitve posameznika bolj specializirane kot v manjših visokošolskih knjižnicah. Zavedamo se, da se z uporabo anketnega vprašalnika zaprtega tipa ne moremo v celoti izogniti pojavu družbeno zaželenih odgovorov. Pričujoča raziskava je prva v slovenskem prostoru, s pomočjo katere je bilo pridobljeno mnenje visokošolskih knjižničarjev kot potencialnih podpornikov in raziskovalcev ter visokošolskih učiteljev kot uporabnikov te podpore pri razvoju odprte znanosti. Na podlagi rezultatov menimo, da v slovenskih visokošolskih ustanovah obstajajo potrebe in možnosti za večje vključevanje knjižničarjev v delo na področju odprte znanosti.

Ključne besede: odprta znanost, vloga visokošolskih knjižničarjev, pričakovanja raziskovalcev